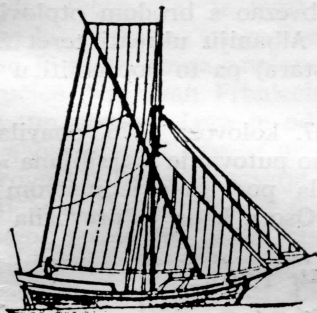

Iz međunarodne plovidbene i lučke djelatnosti pomoraca, trgovaca i brodova iz Istre, Rijeke, Zadra, Šibenika, Trogira i Splita u pomorskoj privredi Dubrovačke Republike

UDK 656.61+339.5(497.13 Dubrovnik) (091) »15«

Nedavno smo na osnovi našeg arhivsko povijesnog istraživanja utvrdili da su u drugoj polovini 16. stoljeća u Dubrovniku bili osigurali: marsilijanu kap. Đura Jankovića, brod imenom »San Nicolo« kap. Đura Ivanova i brod kap. Frana Mladiena iz Splita. Ti su splitski brodari i zapovjednici trgovačkih jedrenjaka prevozili različite vrste tereta plovidbenim rutama Split — Neretva — Dubrovnik — Brindisi — Ancona — Rijeka te su obavljali plovidbene zadatke i u obratnim smjerovima. Tada je u dubrovačkoj državi bilo obavljeno pomorskih osiguranja ovih brodova iz **Trogira**: marsilijana koja se zvala »Santa Maria della Gratia e Santa Maria Maggiore« koja je bila pod

conu. Ti tipovi šibenskih trgovačkih jedrenjaka mogli su obavljati plovidbene zadatke i izvan Jadranskog mora. Na njima je plovilo oko pedesetak kvalificiranih i visokokvalificiranih pomoraca. Tada su i **Zadrani** u Dubrovniku obavili pomorska osiguranja navi koja je bila pod zapovjedništvom kap. Pera Simova i u fregati pod zapovjedništvom patruna Gregora P. Fortezze. Nismo mogli doznati da li je kap. Marko Brodarić bio iz Zadra. Nadalje, **Rijeka** je u drugoj polovici 16. stoljeća imala u Dubrovniku osigurane terete ovih svojih brodova: marsilijana kap. Anta Knežića, marsilijana kap. Miha Stanića, marsilijana kap. Miha Biscotta, marsilijana kap. Dominika Pušića, »karak« (dvojarbola) patruna Zorzija Akatića, grip kap. Marka Tomova i marsilijana kap. Mata Zoppa. Ta riječka trgovačka flotila međunarodnog značaja prevozila je skupocjene terete i putnike iz Dubrovnika ili Gruža u Rijeku, Barlettu, Anconu, Pag, Valonu, Veneciju, Fermo (Ferraru), Korčulu, Hvar, Trogir i Split. Osim spomenutih riječkih brodara, pomorskih kapetana i suvlasnika brodova u ovim dubrovačkim »policama pomorskog osiguranja zabilježeni su i ovi riječki pomorski privrednici iz druge polovine 16. stoljeća: Tomo Miličić, Vinko

zapovjedništvom kap. Miha Perovića; »barka« (to je bio transjadranski tip broda) patruna Ivana Marokova; marsilijana kap. Jakova Nikolina; sajeta »San Francesco di Paula« kap. Ivana Lanzatorea. Ti su trogirski trgovački jedrenjaci obavljali nautičko komercijalne i lučko pomorske zadatke ukrcavajući, prevozeći i iskrcavajući razne terete i putnike iz Trogira, Dubrovnika i Gruža te ploveći prema Veneciji, ali i u Anconu te u Barlettu, a iz Barlette u Veneciju. Osim ovih trogirskih pomorskih kapetana svoja pomorska osiguranja u Dubrovniku su obavljali i drugi Trogirani: Miho Petranić, Marko Gjurić, Ivan Jašić, Mato Babić i Dominik Gatin. U to isto vrijeme dubrovački osiguravatelji obavili su osiguranja tereta **ovim šibenskim brodovima**: gripu patruna Ivana, brodu kap. Frana Moske, fregati kap. Marka Torića i fregati kap. Frana Mišića. Ta kvalitetna flotila međunarodnog šibenskog brodovlja (i to samo onog osiguranog u Dubrovniku — a sigurno je šibenskog brodovlja bilo još više!) prevozila je osigurane terete iz dubrovačke luke ili iz Gruža u Brindisi, Otranto, (ponajviše) u Veneciju i An-

Miličić, Petar Baletić, Ferante Caponi («habitante in Fiume»), Benedikt Lenić i Marko Tomov.¹ Eto, kada sam za drugu polovinu 16. stoljeća na osnovi dubrovačkog pomorskog osiguranja utvrdio dio nautičko komercijalne djelatnosti pomoraca i brodova iz Splita, Trogira, Šibenika, Zadra i Rijeke nisam ostao na tome pa sam nastavio svoja arhivsko povijesna proučavanja te sam za prvu polovinu 17. stoljeća utvrdio dio međunarodne plovidbene i lučke djelatnosti pomoraca, trgovaca i brodova iz **Istre, Rijeke, Zadra, Šibenika i Trogira** i to samo onih međunarodnih pomorsko trgovačkih poslova koji su bili zabilježeni u notarskim knjigama Dubrovačke Reepublike, a što se tiče pomorskog osiguranja. A to je izgledalo ovako. Počnimo najprije iz **ISTRE**:

»Barka« pod zapovjedništvom Dubrovčanina Marina Santurlije nakrcana osiguranim teretom koža odjedrila je travnja mjeseca 1568. iz dubrovačke luke u Istru.² Dana 11. rujna 1571. bio je registriran ugovor o pomorskom osiguranju u kojem stoji zapisano da je trgovački jedrenjak pod zapovjedništvom Silvestra iz Pirana nakrcan u dubrovačkoj luci otplovio u Veneciju.³ Dvije godine kasnije slični posao osigurava Horazio Penitesi »da Lucca«.⁴ U 1577. Dubrovčanina kap. Nikole Mihova prevozi svojim brodom terete iz Ottranta u Dubrovnik i u Trst.⁵ Dana 30. srpnja 1579. Dominik Turco iz Trsta, vlasnik broda tipa marsilijane u Dubrovniku je osigurao a za putovanje iz Dubrovnika u Bari. Tom je prilikom Stijepo iz Korčule osigurao konje ukrcane u tu marsilijanu.⁶ U 1614. godini Petar Đurov »Piranes« osigurao je 50 barjela slane ribe ukrcano u brod-pedotu patruna Iva Banice (Banizza) iz Trsta pa se je taj teret prevezao u Peschici.⁷ Tri godine poslije Ivo Banica iz Trsta osigurao je

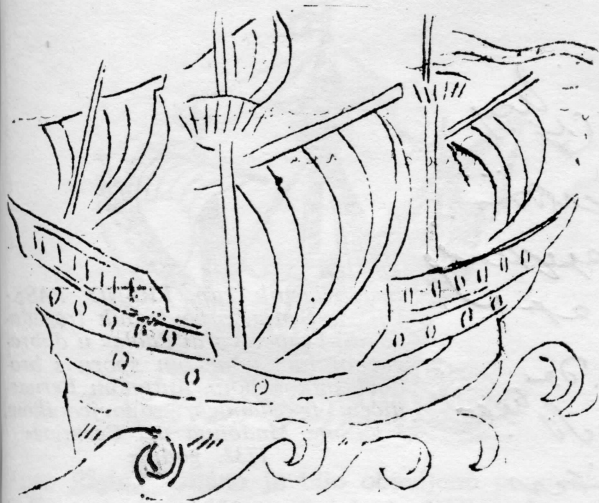
teret barjela slane ribe, ali u brodu-pedotu Vicka Radova pa je taj teret prevezao u Brindisi. Početkom slijedeće godine slični je posao obavio Pero Đurov iz Pirana samo je taj teret prevezio galijun »Santa Maria di Sabioncello« kap. Mata V. Ljubakovića.⁸ Drugi dubrovački kapetan Pelješčanin Luko Perov Rusković svojim galijunom imenom »Santissima Trinita« prevozi žito iz Albanije u Istru.⁹ A evo što je dana 21. siječnja 1636. godine u notarsku knjigu Dubrovačke Republike bilo zabilježeno: Nikola Markov Paštrović iz Rovinja, zapovjednik marsilijane »Santa Catherina« dava taj svoj brod u najam Franu Rosso i »Stefano di Gregorio da Caorli«, Jakabu Maestru, dubrovačkom židovskom trgovcu, i to cijeli prostor pod palubom broda za prijevoz tereta koža iz dubrovačke luke u Veneciju. U poslu tog pomorskog osiguranja sudjelovali su poznati Dubrovčani, pomorski privrednici Frano Vlajki i Frano Nalješković.¹⁰ U 1642. kap. Marko Radov Pazinović, zapovjednik galijuna »San Stefano« (nosivosti više od 2.000 dubrovačkih stara — tada je bio usidren u »Cana le di Sabioncello«) prevozi teret žitarica iz Valone i Drača u Hvar i Istru.¹¹ U 1665. u Dubrovniku je obavljen ovaj ugovor o najmu broda: kap. Frano Bevilacqua iz Rovinja, zapovjednik marsilijane (tada je bila usidrena pred Dubrovnikom) dava taj brod u najam »al Signor Cavalier« Peru Markoviću. Kapetan Frano se obvezao s brodom otploviti u Korčulu a odatle u Albaniju ukrcati teret žitarica (3.000 mletačkih stara) pa to dopremiti u Istru i Veneciju.¹²

Dana 27. kolovoza 1576. obavila je nautičko komercijalno putovanje marsilijana »Santa Maria« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Nikole Ivanova iz Osora kada je prevozila razni teret iz

Die xxix Maj 1564

Co' nome di Dio, à buon viaggio, guadagno, e salvamento
 M. Francesco di Negri Genovese, volontariamente et con
 ogni miglior modo s' assicura et vuol esser assicurato
 per tutta quella somma et quantita di denari, che
 dalli sottoscritti Assicuratori sarà dichiarata, in et
 sopra li Cordouani, et cuori buffalini caricati nel Porto
 di Raugia in et sopra lo Navilio ouer Grippo, patro
 neggiato per Giovanni di Sebenico, habitante in Brin.
 dici, o vero per qualsi voglia altra persona che lo pa
 tronaggiasse, volendo che la presente sicurtà cominc
 i die xi. febr. 1564. D. Donatus Antonius Lubellus proc. sup. D. francesci de negris accusant. in
 hoc act. 1565. die xi. martij 1578. ipse confessus e salute et accipisse in nauticij portu
 patenti a Bartolomeo de Zizzen. et aur. in p. q. q. ab eo accusator. Res.

»Polica pomorskog osiguranja« tereta ukrcanog u dubrovačkoj luci u grip kap. Ivana iz Šibenika (nastanjenog u luci Brindisi) HAD, Noli e sicurtà, 56—1, sv. 1, f. 169 iz 1564.

Dubrovnika u Barlettu.¹³ A u 1618. godini kap. Jerolim Sforcina (Sforzina) iz Lošinja, vlasnik fregate (tada usidrene u Dubrovniku) dava taj svoj brod u najam Vlahu Cauriagi za prijevoz različitog tereta iz dubrovačke luke u pristanište podno Lanciana.¹⁴

Dana 11. lipnja 1605. Nikola Menčetić i providnici naoružanja dubrovačke države osiguravaju teret drvene građe koji se ukrcao u Rijeci a u grip kap. Andra Ivova. Taj je teret bio iskrcan u dubrovačkoj luci.¹⁵ Točno tri godine poslije Ivo Bibić osigurao je svotu novca predanu Ivanu Frančeviću iz Vručice («ad Ivan Franicchievu di Vuruchizza»). S tim novcem Ivan je odjedrio u Rijeku i tamo nabavio teret drvene građe i to prevezao u Dubrovnik.¹⁶ Dana 30. srpnja 1617. **Andro Majcan** iz Rijeke u Dubrovniku je osigurao teret katrana i drugog tereta što je sve bilo prevezeno iz dubrovačke luke u Brindisi pedotom patruna Vicka Radova.¹⁷ Dok je 1618. isti Andro Majcan iz Rijeke osigurao teret slanih riba što je bilo

ukrcano u fregatu patruna Nikole Dominikova iz Brača pa je to prevezao u Brindisi. Taj je Bračanin u Brindisiju nakrcao novi teret i dopremio ga u Dubrovnik.¹⁸ Međutim, jedan drugi Bračanin — Vicko Nikolin plovio je iz Dubrovnika u Rijeku, a to njegovo pomorsko osiguranje asistrali su dubrovački pomorski privrednici: Nikola Rusković, Julije Longo, Pero Betera, Frano Vlajki i drugi. Na tom svom plovidbenom zadatku ovaj je Bračanin doživio pomorsku nesreću — havariju pa su mu dubrovački osiguravatelji isplatili punu osiguraninu.¹⁹ Šest godina poslije kap. Ventura Renuccini iz Pise sa stalnim boravkom u Trstenu (kod Dubrovnika), zapovjednik svoje tartane imenom »Santa Madonna del Carmine« obavljao pomorsko trgovačke poslove prevozeći različite terete iz dubrovačke luke u Rijeku i nazad u Dubrovnik.²⁰ Slične je poslove obavljao i kap. Pavo Božov(ić) iz Vitaljine, zapovjednik broda imenom »Santa Maria del Scarpello« (preko 80 tona nosivosti); samo je taj Konavljanin svoj brod dao u najam Tomu Piranesu koji je s tim trgovačkim jedrenjakom iz Barlette prevezao teret soli (80 tona) u Anconu i u Rijeku.²¹ U 1636. godini patrunc Marinko Vulin iz Kune (Pelješac) osigurao je svoju »barku« za plovidbu iz dubrovačke luke u Rijeku.²² Godinu dana poslije to obavlja i patrunc Gregor Trapajević.²³ Međutim, »barka« patruna Jerić Polovinovića prevozi teret vune iz Dubrovnika u Rijeku.²⁴

Dana 20. travnja 1614. godine Marin Jeličić za račun Marka S. Lancala, zapovjednika galijuna »Santissima Maria del Rosario«, dao je taj brod u najam Martinu Vulinu iz Kune koji je odjedrio iz Dubrovnika u Bakar («vicino al Fiume»). Tamo je imao 10 dana vremena da ukrcata teret drvene građe («trave bordonale» i drugu vrst) pa je to prevezao i iskrcao u Gružu. U Bakar je dopremio teret i drugu vrst trgovačkih roba. Iste je godine Stijepo Ohmučević (iz Slanoga kod Du-

Pelješčanin IVAN KRISTOV, vlasnik i zapovjednik broda tipa »šijonice« unajmljuje taj tip našeg trgovačkog jedrenjaka za putovanje u RIJEKU

HAD, Noli e sicurtia, 56—1, sv. 21, f. 2822 iz 1587.

Dizco
 Col nome di Dio a' mio viaggio guadagno et salvan
 gli' miei di' chi' di' sabioncello prona della barca
 scioniera esistente nel porto di Fog. spontancan
 ta della scioniera l'ho noleggiato, et dato a' nolo co
 quattro man'neri a' Vincenzo di' detto remiero
 i' i' parte, et la detta scioniera a' nolo condotte
 te per il viaggio infino a' quale giorno prona
 la promessa beuare il detto Vincenzo co' la
 detta scioniera per tutto il giorno di' romana e,
 et a' driturno condotto a' Fiume. et quindi ad
 petarlo giorno atto dopo che sara nel detto luo.

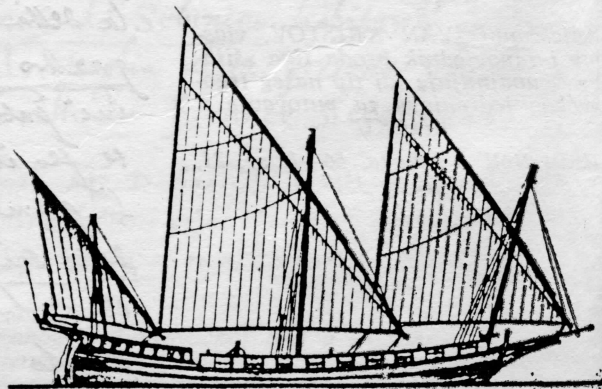
De 25. Oct. 1732.

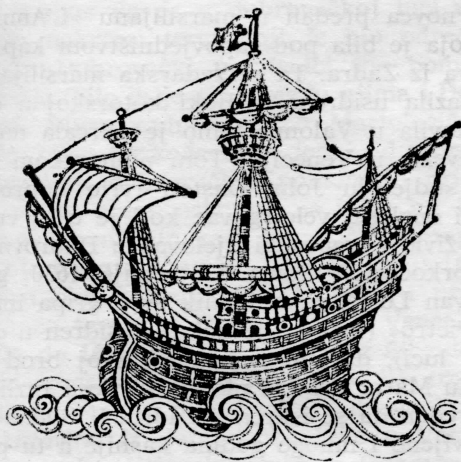
Francis Pasquich de Sena
et Laurentius unius Regatoris
nom. S. Frano di Paula = existens
in hoc Portu ex una parte, et
ex alia Antonius Bernardini de
Slano (y) Regatoris nom. S. Sma
Madonna del Carmine = pinter
existens in hoc Portu, pones

Brodovlasnik kap. FRANO PASK-
VIĆ iz Senja, zapovjednik fregadu-
na »S. Francesco di Paola« u dubro-
vačkoj luci u nekom sporu s bro-
dovlasnikom kap. Antunom Bernar-
dićem iz Slanoga, zapovjednikom
»SSma Madonna del Carmine«
1732. godine

brovnika) osigurao teret različite vrste vune koja je bila ukrkana u dubrovačkoj luci u grip kap. Stijepa Brsečine (iz Slanoga). Taj je teret bio određen da se tim brodom preveze u Rijeku (»di San Vito«) i u bilo koje mjesto Istre pa sve do Pirana. Brod je bio osiguran i za povratak u Dubrovnik.²⁶ Dana 13. srpnja 1650. Pero Basor (iz Konavala), patrun barke, osigurao je novac koji je sobom u svojoj barci nosio na putovanje u Rab, Rijeku i Bakar da tamo nabavi i ukrca drvenu građu za potrebe i za račun »Officiali sopra la fabriche delle case del Publico nella Piazza grande in questa Citta«. Slijedeće godine fregata patruna Stijepa Rodova iz Perasta obavila je putovanje iz Rijeke u Dubrovnik.²⁷ U istoj godini bio je osiguran različit teret drvene građe i druge brodske opreme koji se za račun kap. Stijepa Brsečine iz Slanog ukrcao u dvije barke u Rijeci, Bakru i Senju a u grip patruna Sima Citarića. Sve se to prevezlo i iskrcalo na velikom brodogradilištu u Gružu.²⁸ U toj istoj godini još jedno takvo putovanje bilo je obavljeno, ali je taj teret prevezio galijun kap. Mata L. Orebića.²⁹ Kap. Stijepo Ohmučević opet u Rijeci nabavlja i tamo mu u dvije barke krcaju teret drvene građe za njegovu novogradnju na dubrovačkom brodogradilištu u Gružu.³⁰ Vjerojatno je i u 1652. godini dubrovački pomorski privrednik Ivo Gleđević nabavljao drvenu građu u Rijeci. Ivo i Frano Vlajki, Frano Boždari i Stijepo Sorkočević bili su osiguravatelji tog nautičko komercijalnog posla.³¹ Zanimljivo je da je i trgovac Ivan Petrov iz Vrlike u Dubrovniku bio osigurao teret vune koji je prevezio u svojoj barci iz Dubrovnika u Rijeku i Bakar. Taj patrun iz Vrlike je nakon što je tu vunu unovčio tamo nabavio drvenu građu i nju dopremio u Dubrovnik.³² Četiri mjeseca poslije toga kap. Kristo Brsečina osigurao je 15 vreća vune koje je ukrcao u fregatu patruna Iva Petrova iz Vrlike pa je taj teret bio prevezen u Rijeku. Osim toga u toj fregati bilo je osigurano još 30 vreća vune i druge trgovačke robe. Opet se tom prilikom prevozi drvena građa u Dubrovnik za

brodogradilišta u Gružu. Frano Radelja, Dominik Nalješković, Jako Natalić, Stijepo Sorkočević, Pero Zlatarić i drugi Dubrovčani bili su osiguravatelji ovih putovanja.³³ Za novonastale potrebe za novogradnje na gruškom brodogradilištu i poznati nam patrun Ivo Perov Milatović, stanovnik Gruža, zapovjednik svoje barke odlazi po drvenu građu u Rijeku. Inače, patrun Ivo Milatović je bio iz Stoliva. Svojom barkom plovio je iz Dubrovnika u dalmatinske luke sve do Zadra i Rijeke.³⁴ A u 1655. kap. Stijepo Brsečina osigurao je 60 vreća vune koje su bile ukrkane u njegovu fregatu pa je s tim teretom odjedrio i taj teret iskrcao u Rijeci. Tamo je (u Rijeci i obližnjim mjestima) nabavio i ukrcao u svoju fregatu teret koji je prevezao u Dubrovnik. To je bio prvi opis toga osiguranja. U drugom upisu pomorskog osiguranja stoji da je kap. Brsečina ukrcao teret koža, vune, novac, te da će u Bakru i Bakarcu (Buccarizza) ukrcati teret žitarica i to dopremiti u Dubrovnik. Pored ostalih taj posao pomorskog osiguranja obavili su Simo Hlanjević, Jako Natalić, Vive Rogoljan i Ivan Veseličić.³⁵ Sedam mjeseci poslije opet je kap. S. Brsečina na sličnom poslu. Tada on prevozi svojim gripom 3 velika jarbola za novogradnju nave kap. Vlaha Braila. Uz kap. Vlaha osiguravaju i Jero Nalješković i

Anto Righi.³⁶ Slično je bilo obavljeno pomorsko osiguranje i u 1656. godini kada je opet kap. S. Brsečina nekoliko puta obavljao nautičko komercijalne poslove na nautičkoj ruti Dubrovnik — Rijeka — Bakar — Bakarac i natrag. I tada je iz Dubrovnika prevozio različit teret koža i vune, a iz Rijeke i Bakra dopremao u Dubrovnik ili Gružu drvenu građu i žitarice.³⁷ U to je vrijeme također i kap. Niko Antov Puljiz (Puljizević) iz Zatona (kod Dubrovnika), zapovjednik svoje tartane ukrcao u taj brod teret vune i odjedrio s tim teretom u Rijeku, Bakar i Bakarac. Tamo iskrcao dubrovački teret pa onda nabavio teret drvene građe i nju dopremio u Gružu.³⁸ A u 1657. osim kap. Stije-

pa i kap. Krista Brsečine u ovim pomorsko trgovačkim vezama Dubrovnik — Rijeka — Bakar — Dubrovnik pojavljuje se i kap. Ivo Petrov(ić) iz Vrbice (kod Dubrovnika), zapovjednik svoje tartane.³⁹ Što je u toj godini Ivan Masladić iz Senja obavljao u dubrovačkoj luci nismo mogli doznati.⁴⁰ U slijedećoj godini kap. Nikola Matov Rusković dava u najam svoj galijun imenom »Santa Maria di Scarpelio e Santo Nicolo« Kristu Brsečini da na svom poslu iz Ancone odjedri u Bakar po teret drvenarije (12 dana krcanja).⁴¹ Dvije godine poslije toga trgovac Pier Amabili u Dubrovniku je osigurao teret vune, pošiljku naranača (»migliara no 20 di naracie«) i 30 dukata »in contanti« što je bilo ukrcao u dubrovačkoj luci u grip već nam poznatog kap. Iva Antova Puljiz(ević) iz Zatona pa je s tim teretom odjedrio u Rijeku. Miho Bošković, Damjan Zlatarić i Salamon Maestro asistirali su tom pomorskom osiguranju.⁴² Slični nautičko komercijalni posao i u slijedećoj godini obavio je ovaj dubrovački grip.⁴³ Skoro isti plovidbeni zadatak obavio je i kap. Niko Antov, zapovjednik dubrovačke tartane.⁴⁴ A u 1662. Ivo Petrov iz Vrbice i Tomo Radetić upisuju kod notarijata Dubrovačke Republike pomorsko osiguranje za plovidbu tartane kap. Iva Petrova iz Dubrovnika u Rijeku.⁴⁴ Međutim, 1668. godine Marin Bunić & comp. od »la fabrica della Chiesa di San Biagio« osiguravaju teret drvene građe ukrcaje u Rijeci. Martolica Cerva-Crijević, Rafo Gučetić, Stijepo Sorkočević i drugi (koji su

Međunarodna brodska isprava dubrovačke države. Popis brodske posade brika imenom »Gospa od Milosrđa«, pod zapovjedništvom kap. Ivana Petrovića iz Gruža. Na tome trgovačkom preookeanskom jedrenjaku bili su ukrcaji i ovi kvalificirani pomorci: brodski ekonom IVAN ŽARKOVIĆ i mornar JAKOV MEDANIĆ, oba iz RIJEKE HAD, Ruoli dei Bastimenti Nazionali (della Repubblica di Ragusa), 56—9, sv. 12, f. 98v iz 1799.

Di. Sig. 1799
 Ruolo del brigantino nominato Madonna N.
 della Gajza di Pietro da Cap. Giovanni di
 Cristoforo Petrović
 Capitano della Gajza di Cristoforo Petrović da Gruža
 Cap. del Porto Vincenzo da Paolo Madarich da Brno
 Cirvano Lepuljan di Michela Villanich da Gruža
 Pilota Giovanni Bonca del Porto
 Abstrano Domenico Petrović da Gruža
 Finiani { Stefano Petrović da Brno
 Maria Bepović da Brno
 Giacomo Epich della Gajza
 Matteo Gianvici da Brno
 Dipartiera Giovanni Gianvici da Brno
 Marinai { Giacomo Medanić da Gruža
 Antonio Arena da Brno
 Stefano Kravj da Brno
 Nicolo Ragy da Brno
 Majo Matteo Benica della Gajza

Cap
 meste
 capi

preživjeli onaj veliki katastrofalni 1667. godine potres u Dubrovniku) asistiraju svojim osiguranjem ovaj plovidbeno trgovački zadatak.⁴⁵ Ali još prije toga kap. Vice Orebić dao je u najam patač »La Madonna del Carmine e Sant'Antonio di Padova« Nikoli Vecchiu u ime i za račun Božu Ivanov(ić)u, Dubrovčanima, koji žive i trgovački djeluju u Barletti. U vrijeme sklapanja tog ugovora taj se dubrovački patač nalazio usidren u svojoj matičnoj luci Slano. S tim patačom prevozila se sol iz Barlette u Rijeku koji je odjednom prevezio 164 tone toga tereta, dok je u isto vrijeme bio sklopljen drugi takav ugovor, ali je taj patač odjednom prevezio 180 tona soli. U Rijeci je te terete soli tada prihvaćao riječki trgovac Marin Blasi.⁴⁶ I na kraju ovih naših izlaganja o dubrovačko riječko bakarskim pomorsko trgovačkim odnosima zabilježili smo i ovo: Dubrovčanin (Slano) kap. Marko Ogrizić osigurava teret soli koji se ukrcao u solanama Puglie a u galijun »Madonna del Rosario e S. Antonio di Padova« koji je bio pod zapovjedništvom kap. Anta Fracassa. Taj teret soli bio je prevezen u Senj, Novi Vinodolski, Bakar ili Rijeku.⁴⁷

Dana 4. lipnja 1627. godine zabilježeno je u dubrovačkom pomorskom osiguranju da je kap. Mato Bakarčić iz Trpnja dao svoj grip u najam Alibaši Gelil Mustafiću za prijevoz trgovačke robe u Zadar.⁴⁸ A godinu dana poslije Ivan Janković iz Kotora osigurao je fregatu »San Nicolo e Santa Maria« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Nikole Barbića iz Silbe. Ta je fregata bila odjedrila iz Boke Kotorske za Albaniju.⁴⁹ Istoga dana u notarskim knjigama Dubrovačke Republike bilo je zabilježeno i ovo: »Dottor Francesco Crassi« za račun Ivana Jankovića iz Kotora osigurava po-

šiljku novca predan u marsilijanu »L'Annunciata« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Jaka Franova iz Zadra. Ta se zadarska marsilijana tada nalazila usidrena u Boki kotorskoj a odatle je otplovila u Valonu; tamo je ukrcala teret pa ga prevezla u Veneciju. Tom pomorskom osiguranju sudjeluju John Daston (vrlo dobro nam poznati engleski veletrgovac koji je u to vrijeme stalno živio i trgovački djelovao u Dubrovniku) i Ivo Sorkočević.⁵⁰ Dana 13. srpnja 1630. godine kap. Ivan Lozić, zapovjednik svog gripa imenom »San Pietro« (tada se je nalazio usidren u dubrovačkoj luci), dava u najam taj svoj brod Grku Manojlu Matta' koji je ukrcao u njega različit teret određen da se iskrca u Zadru.⁵¹ Slično je bilo obavljeno i mnogo godina kasnije a tu plovidbu iz Dubrovnika u Zadar obavio Ivo Petrov Milatović, stanovnik Gruža, patrun svoje gajete.⁵² Osim toga bilo je i drugih slučajeva pomorsko trgovačkih odnosa ovih naših pomorskih središta. Tako je 1658. kap. Luka Lučin iz Zadra, zapovjednik broda tipa pinka imenom »San Nicolo«, prevozeći iz Venecije dvopek i drugu robu za Krf doživio pomorsku havariju (i tu je u Dubrovniku prijavio). Na tome brodu kao nokjer plovio je Ivan Puhalović i Zorzi Matijin iz Silbe.⁵³ Slično je bilo i s kap. Nikolom Antovim iz Silbe, zapovjednikom nave »San Antonio di Padeva«. Kada je ovaj kapetan iz Silbe obavljao plovidbeni zadatak ploveći iz Venecije u Messinu, Napoli i Civitta' Vecchia doživio je pomorsku havariju.⁵⁴ A na mletačkoj marsilijani kap. Piera Lionella kao kormilar plovio je Matija Manzini iz Zadra.⁵⁵

Sredinom svibnja 1604. godine kap. Tomo Prietković iz Šibenika, zapovjednik svoje fregate u Dubrovniku, je taj brod dao u najam Ivu Kalen-

65

Anno 24 Agosto 1804.

Rudolf della Palacca nominata Regina Ester

Vicario da fog. (Michele) Burrić

Capo del Porto: Michele Burrić da Giuppana

Capo del Porto: Marco Bouscavotta da Cabotello g.

Capo del Porto: Michele Mikhelevich della Gora

Capo del Porto: Franco Fababatta da Stran mostromi

Capo del Porto: Michele Zecirovich da Giuppana guardiamarina

Capo del Porto: Andrea Kusich da Fienne (Mro Calafato)

Capo del Porto: Antonio Lecorich da d. luogo Timonieri

Capo del Porto: Gio. Brovich da Giuppana

Capo del Porto: Bragio Depist della Gora

Capo del Porto: Giorgio Surich da d. luogo

Capo del Porto: Raffaele Ivanovich da Giuppana

Capo del Porto: Michele Mikhelevich da Slano

Capo del Porto: Nicolo' Jugo da Fante

Capo del Porto: Antonio Salvi della Gola di mezzo

Capo del Porto: Rosa che Michele Mikhelevich della

Međunarodna brodska isprava. Po-
pis brodske posade pulake »Regina
Ester« kap. M. Burića pod držav-
nom zastavom Dubrovačke Repub-
like. Na ovom brodu duge plovidbe
bili su ukrcani u svojstvu brodskog
oficira — vođe palube FRANE KA-
LABOTA iz TROGIRA, brodski te-
sar — kalafato ANDRIJA MUŠIĆ iz
RIJEKE te kormilar ANTUN PET-
KOVIĆ iz Rijeke (1804. godine)
HAD, Rudoli dei Bastimenti Nazio-
nali, 56—9, sv. 16, f. 65 iz 1804. god.

dariju s time da će u dubrovačkoj luci u toku 20 dana nakrcati teret koji je bio određen za Veneciju. Dubrovački potpisnici tog pomorskog osiguranja (bilo ih je 32) a među njima i Dominik Zlatarić, Đuro Radman, Jako Martolosić, Niko Gučetić, Miho Sorkočević — jedni od najpoznatijih tadašnjih dubrovačkih pomorskih privrednika — taj su posao osigurali na iznos od 4.375.— dukata.⁵⁶ Šibenčanin kap. Frano Mišić, zapovjednik svoje fregate obavljao je u 1605. i u 1606. godini nautičko komercijalne zadatke u prijevozu osiguranog tereta iz Dubrovnika u Veneciju.⁵⁷ A od 1608. do 1615. kap. Ivan Borić iz Šibenika svojom je fregatom obavljao pomorsko trgovačko plovidbene poslove prevozeći u Dubrovniku osiguranu trgovinu iz dubrovačke luke u Veneciju i obratno te iz talijanskih luka u Dubrovnik. Poznati dubrovački pomorski privrednici sudjelovali su u tim poslovima pomorskih osiguranja a među njima se ističu: Benedikt Jelić, Vlaho Veselčić, Đuro Palunci, Miho Sorkočević, Vlaho i Stjepo Sturani, Rado Sladojević, Frano Resti, Jako Martolosić, Ivo Gleđević i Frano Resti.⁵⁸ Dana 6. srpnja 1619. godine u dubrovačkoj notarskoj knjizi zabilježeno je pomorsko osiguranje: Dominik Nikolin iz Kotora osigurao je teret vina ukracan u pristaništu Vico di Puglia u pedotu patru na Ivana Gradinovića iz Šibenika pa je taj teret prevezao u dubrovačku luku. Taj je šibenski brodar doživio pomorsku havariju pa su mu osiguraninu isplaćivali ovi dubrovački osiguravatelji: Luko Gučetić, Frano Vlajki, Gregor Matijaš, Andro Cvjetkov, Bernard Đorđić, Tade Nalješković i drugi.⁵⁹ Nekoliko godina poslije Šibenčanin kap. Ivan Čačić, zapovjednik gripa (tada je bio privezan unutar dubrovačke gradske luke), dava taj svoj brod u najam Giuseppu Della Bella iz Vico. Taj šibenski grip za nol-najam od 21.— mletački cekin prevezao je Della Bellu i njegove prijatelje u Peschici.⁶⁰ Nisam doznao što je bilo s Markom Matićem i Šimom Božacem iz Šibenika nakon

što su uputili molbu vladi Dubrovačke Republike.⁶¹

Dana 11. ožujka 1610. godine Pero Bjelokosić osigurao je teret voska i vune (»fine di Levante« koja je dopremana s velikim dubrovačkim brodovima iz Rodosa, Carigrada, Izmir, Sirije i Aleksandrije) ukracana u navu kap. Dominika Jakovljeva iz Trogira pa je taj teret prevezao u Veneciju.⁶² Braća Ivan i Vicko Ghiura iz Trogira u Dubrovniku osiguravaju iznos od 400.— dukata ukracano u dubrovačkoj luci u patač kap. Jaka Bonfiola. S tim su pelješkim galijunom otputovali u istarske luke da tamo nabave teret žitarica i da ga dovezu u Dubrovnik.⁶³ Ivo Petrov(ić) iz Zatona (kod Dubrovnika) i Tomo Radetić iz Trogira osiguravaju teret vune koji je bio ukracan u njihovu zajedničku fregatu pa su taj teret prevezli u Rijeku. Tamo su ukricali novi teret i dopremili ga u Dubrovnik.⁶⁴

I evo nas, stigli smo i do Splita. O splitskim brodarima i njihovoj nautičko komercijalnoj djelatnosti za ovo vremensko razdoblje malo je bilo zabilježeno u pomorsko osiguravajućim knjigama notarijata dubrovačke države. Tako je za 1626. godinu registrirano da je Pavo Vicin Ciglin iz Omble (Rijeke dubrovačke) osigurao teret barjela slanih srdela koji je bio ukracan u pedotu kap. Giorgia da Milo »habitante in Spalato« koji je taj teret prevezao u Zakintos.⁶⁵ Dana 11. rujna 1628. pred pisaron notarijata dubrovačke države sklopljen je ovaj ugovor: Zane Chiuperi patrun pedote (tada je bila usidrena pred Dubrovnikom) dava je u najam Danielu Jakobovu Franco »hebreo da Venezia« (koji je tada bio u kontumaciju u lazaretima na Pločama u Dubrovniku). Taj je splitski brod iz dubrovačke luke prevezao 222 vreće fine vune iz Skopja u Veneciju.⁶⁶ Mnogo godina poslije iz Dubrovnika se prevozi teret (osiguran) vune u Split. To putovanje obavio je Ivo Milatović iz Gruža, patrun svoje peote.⁶⁷

Zdravstveni list splitske bracer
pod zapovjedništvom patru na A.
ALJINOVIĆA iz SPLITA sa još 4
člana brodske posade, splitskih
mornara, putuje iz Dubrovnika u
Split 1813. godine

HAD, Registro delle Fedi di Sanità,
56—18, sv. 5, No. 98 iz 1813. god.

Sanità Maggiore 1813. Jun 8.
Don. Ant. Ajlinović D. Spalato anni 29. w. 1. p. 1. c. 1. p. 1.
16. Leonardo Nando D. P. anni 35. w. 1. p. 1. p. 1.
7. Andrea Tingo D. P. anni 32. w. 1. p. 1. p. 1.
9. Carlo Inzaghi D. P. anni 11. w. 1. p. 1. p. 1.
10. Pietro Vicari D. P. anni 37. w. 1. p. 1. p. 1.
Don. Ant. Ajlinović capo marino. Il ins. f. 5. congruo
1. Don. Carlo ma Brogna non. S. Nicolo. ralle gueto
tra gli aricato para lavare Bella 50. anni 1. p. 1.
N. 2. 1. p. 1. N. 599 Spalato.

Ovim najnovijim radom ustvrdili smo zacije-
lo vrlo kvalitetnih novina i dosad u našoj pomor-
skoj historiografiji nepoznatih činjenica koje se
odnose na međunarodnu lučko trgovačku i nautič-
ko komercijalnu djelatnost pomoraca, trgovaca
i trgovačkih jedrenjaka iz Istre, Rijeke, Zadra,
Šibenika, Trogira i Dubrovačke Republike. O ovim
smo ujedno utvrdili da su Istrani, Riječani, Za-
drani, Šibenčani itd. vrlo aktivno sudjelovali u
pomorskoj privredi dubrovačke države. Da smo to
saznali i da sam mogao ovaj rad i pripremiti
treba zahvaliti brižljivim zapisima kancelarima-pi-
sarima odlične višestoljetne organizacije svjetskog
glasa uzornog pomorsko trgovačkog i nautičko
brodskog i lučko ukrajno-iskrajnog osiguranja
u dubrovačkoj državi. A to u pomorskom svijete-
tu na daleko čuveno dubrovačko pomorsko osi-
guranje davalo je najpouzdaniju stvarnost i mate-
rijalnu garanciju uspješnog pomorsko nautičko
brodskog i lučkog poslovanja bilo to u dubrovač-
kim ili u bilo kojim stranim lukama i u bilo ko-
jim plovidbenim u polici osiguranja označenim
vodama. Logično, dubrovački pomorski privred-
nici (osiguravatelji) ovih poslova imali su zapaž-
ene materijalne koristi. Međutim, u slučaju hava-
rija ili totalnog gubitka broda ili tereta dubrovač-
ki osiguravatelji promptno su isplaćivali ošteće-
nima osiguraninu. Iza te ustanove pomorsko-brod-
skog osiguranja u prvom redu stajali su višesto-
ljetni državni zakoni i propisi o pomorskom osi-
guranju (prvi su bili normirani još 1272. godine!)
Dubrovačke Republike, ali u isto vrijeme vrlo
iskusni ljudski faktor i kapital Dubrovčana i tr-
govaca i privrednika koji su stalno živjeli i ko-
mercijalno djelovali u dubrovačkoj državi. Među
strane trgovce koji su stalno živjeli u Dubrov-
niku među Englezima bili su najistaknutiji Tho-
mas Stonier i John Daston, za koje je čak i en-
gleski kralj Jakov I bio intervenirao kod vlade
dubrovačke države u vezi nekog spora.

U svom tridesetpetogodišnjem arhivsko povi-
jesnom istraživanju ove pomorsko historijske te-
me objavio sam više ovakvih i sličnih radova u
kojima sam dao pregled sudjelovanja ostalih na-
ših pomoraca (tuđeg državljanstva — ne dubro-

vačkog) u pomorskoj privredi Dubrovačke Repu-
blike. I ti prijašnji i ovaj najnoviji zacijelo nam
može poslužiti kao uvid kako je pomorska priv-
reda (a u prvom redu pomorsko brodarenje) bilo
ono u kojem se pripremalo, barem jednim dije-
lom, zajedništvo naših naroda u prošlosti.⁶⁸

BILJEŠKE:

¹ Josip Luetić, Iz nautičko komercijalne
djelatnosti pomoraca i brodova iz Splita, Trogira,
Šibenika, Zadra, Rijeke i o Uskocima u drugoj po-
lovici 16. stoljeća. ZADARSKA REVUJA, br. 3—4, Za-
dar 1984, str. 298—306.

² Historijski arhiv u Dubrovniku (HAD), Noli e
sicurtà (Noli), 56—1b, svezak 1, f. 14v.

³ HAD. Noli, 561b, sv. 2, f. 133v. Patrun broda
Silvestar iz Pirana u Dubrovniku se stalno nastanio
i tu oženio. I njegovi potomci bili su pomorski pri-
vrednici.

⁴ HAD. Noli, 56—1, sv. 9, f. 86v.

⁵ HAD. Noli, 56—1, sv. 11, f. 34.

⁶ HAD. Noli, 56—1, sv. 13, f. 25.

⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 51, f. 105v od 6. listopada
1614.

⁸ HAD. Noli, 56—1, sv. 53, f. 51v i f. 111v.

⁹ HAD. Noli, 56—1b, sv. 6, f. 115v — 116 od 20.
listopada 1629.

¹⁰ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 6 i f. 8.

¹¹ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 244.

¹² HAD. Noli, 56—1, sv. 63, f. 16v od 11. travnja
1665. Ta rovinjska marsilijana brojila je 8 članova
posade sve »buoni figlioli«, kako to stoji u originalu
zapisano.

¹³ HAD. Noli, 56—1b, sv. 4, f. 179v.

¹⁴ HAD. Noli, 56—1, sv. 53, f. 224v.

¹⁵ HAD. Noli, 56—1, sv. 46, f. 104v.

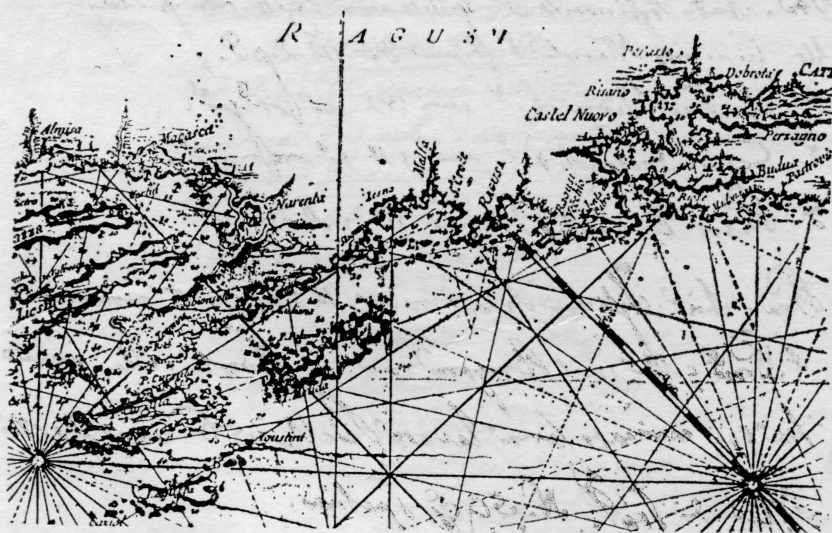
¹⁶ HAD. Noli, 56—1, sv. 48, f. 218v.

¹⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 53, f. 52.

¹⁸ HAD. Noli, 56—1, sv. 55, f. 206 od 20. travnja
1618. — pa f. 207 i 232.

¹⁹ HAD. Noli, 56—1, sv. 55, f. 154, f. 212 i 212v
od 6. kolovoza 1621. In margine stoji zabilježeno da
je brod doživio »naufragium«. Likvidacija te pomor-
ske havarije trajala je do 8. ožujka 1622. Tu je i
izjava patruna broda Vicka Nikolina iz Brača da je
primio uredno svu osiguraninu.

²⁰ HAD. Noli, 56—1b, sv. 5, f. 132v.

Nautička karta Jadrana koju je
upotrebljavao kap. I. Milić iz Grgu-
rića (Slano). Iz Pomorskog muzeja
JAZU u Dubrovniku

²¹ HAD. Noli, 56—1b, sv. 6, f. 156v od 7. lipnja 1630. Noli je iznosio po 12.— Tallara za svake 2 tone toga tereta.

²² HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 23 i f. 23v od 12. lipnja 1636. Patrun Marinko odjedrio je u Rijeku po drvenu građu i drugu robu za brodograđevnu djelatnost u Gružu.

²³ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 42v od 27. listopada — i ta je plovidba obavljena po nabavu poluprimitivne drvene građe za potrebe grušskog brodograđilišta.

²⁴ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 101v.

²⁵ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 217v, 218.

²⁶ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 228v od 3. studenog 1641.

²⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 29v i f. 72 od 6. travnja 1651. godine.

²⁸ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 30v od 13. kolovoza 1650. i f. 2. od 7. veljače.

²⁹ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 55v.

³⁰ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 110 od 11. listopada 1651.

³¹ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 134 od 10. travnja 1652.

³² HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 209.

³³ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 237 od 2. lipnja i f. 291.

³⁴ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 6 od 15. srpnja 1654. i f. 20 od 14. rujna.

³⁵ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 36v od 11. ožujka 1655. i f. 66v od 19. kolovoza. Taj teret vune, koža i druge robe odnosno tereta osiguravali su Simo Hlanjević, Jako Natalić, Vice Rogoljan, Ilija Veselčić i dr.

³⁶ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 70v.

³⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 80v od 3. siječnja 1656. i f. 105. Rafo Gučetić, Jako Natalić, Stijepo Sorkoćević i dr. bili su osiguravatelji tereta drvene građe — brodskih poluprerađevina drva, jedrilja, platna za jedra itd. za potrebe dubrovačkih brodograđilišta u Gružu.

³⁸ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 107 i f. 114v od 24. studenog 1656. To mu je bilo drugo putovanje te godine.

³⁹ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 126 od 23. veljače i f. 146v. Nikola Božidari, Frano Radelja, Jero Nalješćević asistirali su u pomorskom osiguranju.

⁴⁰ HAD. Consilium Rogatorum 3, sv. 108, f. 154. U arh. seriji Diversa de Foris 34, sv. 95, f. 23v—24: »remi di diverse sorti« iz Rijeke.

⁴¹ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 153v od 18. veljače 1658. Za taj posao visina vozarine iznosila je »Pezze Col. 120.—« bez hranarine posadi i druga primanja (uobičajena).

⁴² HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 222 od 22. studenog 1660.

⁴³ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 228.

⁴⁴ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 234 od 16. svibnja 1661. i f. 258 od 21. srpnja 1662. Dubrovački židovski trgovac Rafo Coen bio je osiguravatelj.

⁴⁵ HAD. Noli, 56—1, sv. 63, f. 64 od 30. listopada 1668.

⁴⁶ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 250v od 14. veljače 1662. i f. 251v od 4. ožujka 1662.

⁴⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 63, f. 73 od 22. lipnja 1669. Rafo Coen osiguravatelj.

⁴⁸ HAD. Noli, 56—1b, sv. 5, f. 139.

⁴⁹ HAD. Noli, 56—1b, sv. 6, f. 27.

⁵⁰ HAD. Noli, 56—1b, sv. 5, f. 28.

⁵¹ HAD. Noli, 56—1, sv. 57, f. 253. Noli-vozarina iznosila je 27.— dukata te mjesečna plaća i hranarina za brodsku posadu. U Dubrovniku je već bilo isplaćeno za jedan mjesec.

⁵² HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 227v.

⁵³ HAD. Consolato di mare — Assemblee, 56—4, sv. 3, f. 57 i 58 od 24. ožujka 1658.

⁵⁴ HAD. Consolato di mare — Assemblee, 56—4, sv. 3, f. 224 od 20. listopada 1670. godine. Prevezio je generalni teret.

⁵⁵ HAD. Consolato di mare — Assemblee, 56—4, sv. 4, f. 112.

⁵⁶ HAD. Noli, 56—1, sv. 45, f. 159 i f. 166 od 3. lipnja.

⁵⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 46, f. 195v i sv. 47, f. 62. iz 1606.

⁵⁸ HAD. Noli, 56—1, sv. 48, f. 248v, 251, 251v, 252v i 253. Noli, sv. 51, f. 224.

⁵⁹ HAD. Noli, 56—1, sv. 45, f. 130v i f. 131.

⁶⁰ HAD. Noli, 56—1, sv. 59, f. 32v od 25. srpnja 1636.

⁶¹ HAD. Consilium Rogatorum 3, sv. 101, f. 30 od 23. svibnja 1640. godine.

⁶² HAD. Noli, 56—1, sv. 49, f. 223, 223v od 15. ožujka 1610. Ivo Klaić, Andro Pauli, Miho Sorkoćević, Benedikt Jelić, Jako Martolosić, sve vrlo poznati dubrovački pomorski privrednici, asistirali to pomorsko osiguranje.

⁶³ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 108 od 4. srpnja 1656.

⁶⁴ HAD. Noli, 56—1, sv. 62, f. 250 od 10. veljače 1662.

⁶⁵ HAD. Noli, 56—1b, sv. 5, f. 40v.

⁶⁶ HAD. Noli, 56—1b, sv. 6, f. 16v.

⁶⁷ HAD. Noli, 56—1, sv. 61, f. 212v od 28. veljače 1654. Salamon Maestro osiguravatelj.

⁶⁸ Josip Luetić, Bokeljski pomorci u službi na dubrovačkim brodovima u 18. stoljeću. GODIŠNJAK POMORSKOG MUZEJA U KOTORU, Kotor 1655.

J. Luetić, Prilozi za povijest pomorstva Istre, Rijeke i Hrvatskog primorja. JADRANSKI ZBORNİK (Rijeka, sv. 1 1956. i sv. 2 1957. te časopis POMORSTVO, Rijeka br. 2 1956.

J. Luetić, Prilozi za pomorsku povijest južnog Jadrana u XVIII stoljeću. GODIŠNJAK POMORSKOG MUZEJA U KOTORU, sv. VII 1958.

J. Luetić, Prilozi za pomorsku povijest srednjeg Jadrana. LJETOPIS JAZU, knjiga 63, Zagreb 1959.

J. Luetić, O pomorstvu Dubrovačke Republike u XVIII stoljeću. GRAĐA ZA POMORSKU POVIJEST DUBROVNIKA, knjiga 2, Pomorskog muzeja JAZU u Dubrovniku, Dubrovnik 1959. (posebno na str. 87—93).

J. Luetić, Havarije bokeljskih brodova u spisima Pomorskog konzulata Dubrovačke Republike od 1626. do 1811. godine. GODIŠNJAK POMORSKOG MUZEJA U KOTORU, sv. XX, Kotor 1972.

J. Luetić, O pomorsko-trgovačkim vezama Boke i Dubrovačke Republike. Zbornik-monografija »12 VJEKOVA BOKELJSKE MORNARICE«, Beograd 1972.

J. Luetić, Hercegovci — kvalificirani pomorci zaposleni na jedrenjacima Dubrovačke Republike u 18. i 19. stoljeću. TRIBUNIA Zavičajnog muzeja u Trebinju, sv. 1, Trebinje 1957.

J. Luetić, Naši pomorci stranog državljanstva članovi brodskih posada jedrenjaka Dubrovačke Republike. ANALI Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Dubrovniku, sv. XVII, Dubrovnik 1979.

J. Luetić, Prilog brodarstva Cresa i Lošinja pomorstvu Dubrovačke Republike XVIII i XIX stoljeća. Zbornik: POMORSTVO LOŠINJA I CRESA, Mali Lošinj 1980.

J. Luetić, Kapetan Gregor Cotić jedan do najistaknutijih slovenskih moreplovaca XVIII stoljeća. NAŠE MORE, Dubrovnik 1980.

J. Luetić, Dio hvarske međunarodne trgovačke mornarice u drugoj polovici XVI stoljeća. DUBROVNIK br. 6, Dubrovnik 1983.

J. Luetić, Međunarodno brodarstvo i nautičko komercijalna djelatnost moreplovaca i jedrenjaka iz Korčule u drugoj polovici XVI stoljeća. NAŠE MORE br. 5, Dubrovnik 1983.

J. Luetić, Iz međunarodne nautičko-trgovačke i lučke djelatnosti luke na Neretvi u drugoj polovici XVI stoljeća. HERCEGOVINA, Mostar 1983.

J. Luetić, Iz međunarodne djelatnosti hercegovčkih i bosanskih trgovaca u nautičko-brodarskoj i lučko-trgovačkoj privredi Dubrovačke Republike 1570 — 1670. HERCEGOVINA, Mostar 1984.